

TEN-LIA-LA PIITA SI NMUNSA

¹ Mi-na Saamɔŋ Piita ne ŋmunɔse teniŋ deen pipima. Mi ŋaa Yesu Kirisito tiŋtinnu ne a ŋaa u nanɔɔɔ maa. Mi ŋmunɔse teniŋ deen pipi ma nialiŋ ma si laa Yesu Kirisito wiaa dii ari la ma si laa u wiaa dii ŋii. La di ma kala ŋaa tuɔ-pul timma ne a tiŋ Wia ari la Laataara Yesu Kirisito wiaa.

² Wia laħorimo le yarifiɛlaa jaŋ yuge ma teen, a tiŋ wu-jimii-la ma si keŋe a mu tige Wia ari la Tiina Yesu le.

Má leŋ di ma meɛ zɔŋ di Wia wuo tiŋma

³ U doluŋ le Wia wuo pila kuŋ-kala la síi che la miisiŋ le, di la wuo kaa ŋaa wialiŋ kala síi to Wia wonɔbiin, di la wuo jin Wia, nii-la si yirela di la wuo na u tula ari u zɔmuŋ kala. ⁴ Wiaa deenba ne ŋaa wu-bal-la u fa si si u jaŋ ŋaa pila. Wialiŋ zɔmo kinkeŋ la teen. U joŋ wiaa deenba pila di la wuo liise la titia wu-bɔmo-la dunia niaa síi to ba tuɔɔre wu-ŋaalaa le a ŋiŋaa, ka di la ku nage ŋii Wia si naga. ⁵ A tiŋ ma si laa Yesu wiaa dii ŋii, má he doluŋ di ma meɛ zɔŋ. Má leŋ di ma wu-jimiŋ puŋa pipe ma meli-zɔŋ-la le. ⁶ Má to ma wu-jimii-la le a keŋ ma titia woruŋ. Ma si keŋ ma titia woruŋ ŋii, má keŋ kenyiri. Ma si keŋ kenyiri ma ŋii, má pe keŋ nyalima. Ma si keŋ nyalima ŋii, má ŋiŋaa wialiŋ síi to Wia wonɔbiin, ⁷ a pe keŋ zile ma naanɔbiiri-la kala teen, aŋ pe choba

maa. ⁸ Di ma ne n̄aa wiaa deen̄ba a yuyuge, ba jaŋ pe wialin̄ ma si jima a mu tige la Tiina Yesu Kirisito le, a len̄ di ma n̄aa nialin̄ Wia si jaŋ kaa titin̄ u tin̄tin̄naa. ⁹ Nii-la kala si bi wiaa deen̄ba ka n̄aa, u tiina n̄aa nyulun̄, a nage nii-la si na u naasin̄ bubuon̄ dun̄dun̄a an̄ bi di-bolii na, bee wiaa u tiina paala yu ari Yesu fa chese u bun̄bun̄ haacheba-la u si n̄aa ta ne. ¹⁰ Nii wiaa mi naan̄biirin̄, mii sulma ari Wia si yirema a liisema nii, má he dolun̄ a chin̄ wiaa deen̄ba le worun̄. Di ma ní n̄aaba, ma bi jaŋ lii Wia won̄biin̄ le. ¹¹ Di ma ne chin̄ worun̄, ma jaŋ jin̄ ari ma jaŋ wuo juu la Tiina ari la Laataara Yesu Kirisito kuorii-la tuon̄. U kuorii-la jaŋ he dime deen̄ deen̄.

¹² Nii wiaa ne tii bua-na kala le mi yie liliisima a mu tige wiaa deen̄ba le. Ma paala jin̄ wutitii-la ne a chin̄ u le worun̄. ¹³ Mi ha si he mi miisin̄ deen̄ le, u n̄aa wu-zon̄ ne di mi liliisima wiaa deen̄ba di ma síba yu, ¹⁴ bee wiaa mi jima ari mi bi jaŋ dieni dunia deen̄ le. La Tiina Yesu Kirisito titia dagemi wiin̄ deen̄ ne. ¹⁵ Mi saa che di mi ne suba maa, di ma wuo liliisi wiaa deen̄ba bua-na kala le.

Piita si duu titia ne na Yesu u miisin̄ le

¹⁶ La bula pima nii la Tiina Yesu Kirisito si ko dunia ari dolun̄. Wii-la la si bula pima bi nage sun̄soguloo wu-jinnaa si sogulo. La titia siin̄ ne na Yesu Kirisito tula. ¹⁷ Bua-la le la Nyimma Wia si jon̄ dolun̄ ari tula pu, la nii yiikoro duu lii wia nyun̄, Wii-jaribakoo yiikoro ne. U fa si, “Mi Bii-choolun̄ ne n̄la, mi tuon̄ tore u nyun̄.” ¹⁸ Bua-la le yiikori-la fa si bul nii di Yesu ne fa he peel-la si

bi disinniŋ kene nyuŋ. ¹⁹ Nialin fa sii bul wiaa, Wia Diŋ-zoŋ-la doluŋ-la le ma fa bula ari wiaa deenba jaŋ ŋaa. Má jegile niiba, beɛ wiaa wialin ba si bula nage chaaniŋ ne a chaane birimiŋ tuoŋ halii taŋ mu pul. Bua-la le chaaniŋ deen jaŋ pulle a nage nanyualuŋ a he ma tuoŋ. ²⁰ U maga di ma laa sipaan jin ari wialin ba si ŋmuŋsa bil Wia teniŋ tuoŋ, nialin fa sii bul wiaa, Wia Diŋ-zoŋ-la doluŋ le ne bulba. Nii wiaa nuu-kala bi jaŋ wuo keŋ u titia wu-jimiŋ a dage wialin bubuoŋ. ²¹ Wii-la si tii ne ŋla: Wialin ba si bula bi ba titia tuobiinaa le lia. Ama Wia Diŋ-zoŋ-la ne ku he ba tuoŋ a leŋ ba bul wialin Wia si joŋo piba.

2

Wu-nyiari kerichiba si nage nii

¹ Buŋbuŋ wu-nyiaraa ku nialin si laa Wia wiaa dii tuoŋ, a fugiba ari baa bul wiaa, Wia Diŋ-zoŋ-la doluŋ le ne. Nii titia ne wu-nyiari kerichiba jaŋ ku he ma tuoŋ a luora didagama wialin si jaŋ cheima a paala bul ari ba bi la Tiina Kirisito jin, nii-la si laaba ta. Ba si ŋaa nii, u bi jaŋ dieni, ka di Wia doŋiseba di ba suu. ² Niaa jaŋ yuge a to ba hariŋ a ŋiŋaa wu-liili-la wu-nyiari kerichiba-la sii ŋaa. Ba wu-ŋaalaa jaŋ leŋ di niaa bul wiaa a chichei Wia woŋbii-titii-la la sii to. ³ Wu-nyiari kerichi deenba jaŋ keŋ tuo-luŋuŋ. Ba jaŋ keŋ nii-sima a nyinyiseema a lilaa ma kiaa maa. Faafaa kala ne Wia dage ari u jaŋ dii niaa deenba yiri sariya a doŋiseba maa. U bi jaŋ dieni ka di Wia doŋiseba di ba mu suu.

4 Bunḅun kala ne Wia tinḅaraa dḅnsun fa ḅaa haache. Ba si ḅaa ḅii, Wia biba leḅe pei. U keḅeba a jonḅa yuo he Wia nyinin tuḅḅ. Ba keḅ chḅrumḅḅ vḅḅba a leḅ ba piḅ birimin tuḅḅ. Ba jaḅ he dime a kaa mu yi tapulii-la Wia si jaḅ dii dunia niaa sariya. ⁵ Bua-la le Nowa fa si he u miisin le, nialin kala fa sii ḅaa wu-bḅḅḅḅ, Wia fa biba leḅe pei. U leḅe liin pelle paa ni-bḅḅḅḅ deenḅa kala, aḅ leḅ Nowa ari u niaa balipe dunḅun. Nowa fa bula pi nialin di baa ḅaa wialin sii to Wia wonḅiin. ⁶ Bua-la le tasi-la balia ma fa he dime. Ba yirin ne Sodḅm ari Gḅmḅra. Ba niaa fa sii ḅaa wu-bḅḅḅḅ, Wia fa dḅgiseba ne. U fa jonḅ nyinin ne a nyigeba, ba kala dii buru aḅ ka tuḅruḅ dunḅuḅa. Wia dage ḅii ari u jaḅ dḅgise nialin kala si bi u wonḅiin ka to. ⁷ Baal kubala ba faa yire Lot ma fa hḅḅ Sodḅm ari Gḅmḅra tinḅeen ne a fa ḅaa tuḅ-pul tiina. U dunḅuḅa ne Wia kaa liise tasi-la tuḅḅ. Ni-bḅḅḅ-la wu-ḅaaalaa fa chei u tuḅḅ woruḅ. ⁸ Lot fa si hḅḅ ni-bḅḅḅ-la tuḅḅ, u yie na aḅ pe nii wu-bḅḅḅ-la kala ba fa sii ḅaa tasi-la tuḅḅ tapulii-na kala. Wiaa deenḅa ne leḅe u tuḅḅ viisi, beḅ wiaa u-na fa ḅaa tuḅ-pul tiina ne. ⁹ Wiaa deenḅa kala dagela ari Wia jin wonḅii-la u si jaḅ to a laa tuḅ-pul tinḅaa ta, di Sitaani sí wuo magiseba di ba ḅaa wu-bḅḅ. Ba bira dagela ḅii Wia si jaḅ ḅaa a dḅgise ni-bḅḅḅḅ maa a kaa mu yi tapulii-la u si jaḅ dii dunia niaa sariya. ¹⁰ Ba tuḅḅ, Wia jaḅ faasa dḅgise nialin sii ḅaa wu-liilin ari nialin si bi che di ba jonḅ ba titia a he Wia nisin le.

Wu-nyiri kerichi deenḅa bi nuu-kala ka fá, aḅ

pe ken nyu-duon maa a njaa ba tuotore wiaa. Nii ne tii ba yie tuuse Wia tin্দaara-la si ken yirin a he Wia-jañ le. ¹¹ Wia tin্দaara-la ne ken dolun a kii wu-nyari kerichi deenba. Ama Wia tin্দaara-la biba ka tuuse, a bi cheerin ma jonjo pi niaa deenba Wia sipaan. ¹² Wu-nyari kerichi deenba yie njaa wiaa ari pusun si bi wu-jimin kenε sii naa nii ne. Ba yie nage pusun niaa si yie diesε di ba keε a kpu ne. Ba yie bubul wu-bon̄h̄o ne a titige wialin ba si bi jin le. Ba si jon cheerin pi niaa donsun nii, nii titia ne Wia jañ jon cheerin piba di ba suu. ¹³ Wu-bom̄o-la ba sii naa niaa le nii, nii titia ne Wia jañ jon wu-bom̄o-la a tinba. Ba si cho di baa nii sima, ba paala golle wiiheye ne a njaa wu-liilin deenba. Ba sii naa nii, niaa yie chichei ma yirin a jon hiisin hema le. Ba yie guoli ma tuon ne ma kala didii kiaa, ama ba yie lii ma harin a njaa ba wu-liilin. ¹⁴ Bua-na kala le di ba ne na haal, ba yie cheu ne ba tuon le. Ba-na bi lol ari wu-bon̄h̄o n̄aanin. Ba yie nyinyise nialin si bi Wia wiaa le china kpan kpan di ba n̄aa haache. Ba n̄aa tuo-lun timma ne. Wia kaliba heba le ne. ¹⁵ Niaa deenba via Wia won̄biin ne a yen̄ji. Baa to bun̄bun̄ baal kubala harin ne baa yire Beelam. U nyimma yirin ne fa Bio. A tin̄ moribiee wiaa Beelam fa via Wia wiaa an̄ tuto wu-bon̄h̄o harin. ¹⁶ U si via nii, Wia dagu a len̄ Beelam kakumo bul wiaa a nage nuhuobiine, a pugu duu si wu-yaayasin n̄aa.

¹⁷ Wu-nyiaraa kerichi deenba nage lii-bulo si hila ne. Ba bira nage duonun si tina, an̄ ka pelin n̄aa kiri u bi nia ne. Niaa deenba, Wia jañ jonba

he birin-la si bi dere tuon. ¹⁸ Ba yie faasa rinjaa gon a bubul ba-bii-bal wiaa si bi bubuon kene. Ba yie ken nii-sima a nyinyise nialin si bumo liise ba titia nialin si bi wutitii jin le. Ba yie che di ba nyise niaa deenba di baa naa wu-liili-la kala ba sii naa. ¹⁹ Ba yie nyinyiseba a bul di ba ne to ba harin, ba jan tii ba titia. Ama wu-nyiaraa deenba paala bi ba titia tii. Ba ne wu-bonhon yosun, bee wiaa di nuu-kala ne leje di wii malu, di u ne bi wii-la wuo lej, u yie ku naa wii-la yon ne. ²⁰ Di niaa ne ku jin ari la Tiina Yesu Kirisito ne laaba ta ba haacheba le, di ba ne liise ba titia dunia kialin si yie lej baa naa haache le, di ba ne bira lej di wiaa deenba malba a ken dolun ba le, niaa deenba diderin ne jan bono kii bua-la le ba ha si bi wutitii-la jin. ²¹ Wiin deen jan naaba le, bee wiaa ba jon harin yia wialin Wia fa si si di ba tuto a ken tuo-pula u teen. U fa jan kpia di ba ne fa bi wutitii-la wonbiin jin, ama ba jimu ne an jon harin yia wialin Wia fa si bula piba di baa naa. Wiaa deenba bi disinnin kene. ²² Wiin deen si naa niaa deenba le daga ari namaga-la niaa sii magu naa wutitii ne. Ba si, "Vaha yie tuose ne an gura paa dii. Ba yie fo toon ma liin, ka u bira mu nmoo vichon."

3

Tapulii-la la Tiina Yesu si jan miira ko

¹ Mi nanon-kpianaba, mi ten-liamin ne nla mi si nmunsa pipima. Mi tenni-la baliamin tuon, mi bul wiaa liliisima di ma wuo to Wia ari tuobiin-zonhon. ² Mi bul wiaa deenba di mi

liisima wialin nialin fa sii bul wiaa, Wia Din-zon-la dolun e si bula faafaa ari ba jan ku bal, di ma siba yu. Má pe liliisi wialin la Tiina Yesu fa si to ma nanzɔɔba e a bula pima. U ne la Laataara. ³ Mii che di ma laa sipaan jin ari bua-la e dunia si jan ku kpage diderin, ni-sieree jan to ba tuɔɔre wu-ɲaala e a sisierima e. ⁴ Yesu fa si dage ari u jan miira kɔ, ba jan piesela di “Nii ne u he? Che bee ne saa u jan bira kɔ?” Ba jan bira bul di bua-la e nialin si laa sipaan laa Yesu wiaa dii si suba a kaa kukɔ bua deen e, kuɲ-kuɲ-kala bi birima, ba kala ha nage ari Wia si ɲaaba nii dunia di-suomun. ⁵ Nialin sii bul wiaa deenba chaasa jin kialin kala Wia si ɲaa ne, ama ba bi che di ba sei ari faafaa kala dunia fa tuo a kaa mu yi bua-la e Wia si bul wiaa, ka wia nyun ari tinteen kala-na ku he dime. Tinteen fa he liin tuon ne, ka Wia kaa pore u pin u dunɗunɗa, ka liin ma pin u dunɗunɗa. ⁶ Lii-la titia ne Wia jonɔ to bunɗunɗu dunia-la, u kala chei. ⁷ Wia bira bula ari u jan len di nyinin dii tinteen ari wia nyun kala si he dime leele ɲla. Ama ba jan he dime halii, di tapulii-la Wia si jan dii dunia niaa sariya ku yi. Nialin si bi u niin wiaa ka to, Wia jan jon cheerin piba di ba suu.

⁸ Ama mi nanbii-chooloo, ma si wiin deen yu, ari Wia teen tapul-bala nage jisin bui ne, ka jisin bui ma nage tapul-bala. ⁹ Niaa dɔɲsun biina ari Wia fiela ne ari wialin u si si u jan ɲaa e. U bi fiela, ama u ken kenyiri ne a tin ma wiaa, bee wiaa u bi che di ma kuɲ-kala lel. Uu che di nuu-kala birima lii u haacheba e ne. ¹⁰ Ama tapulii kubala la Tiina Yesu jan kɔ. Tapulii-la u jan guu

ko a di niaa ɛ, ari gaara si yie ko a di niaa ɛ nii. Bua-la ɛ nuu-kala jaŋ nii huuri-bal kubala wia nyuŋ. Duu ne ŋaa, wia nyuŋ jaŋ ɛɛ, ka kuŋ-kala si he wia nyuŋ ma jaŋ ŋmiere nyiniŋ tuoŋ a nyiige, ka di tiŋteen kuŋ-kala ma dii nyiniŋ.

¹¹ Ma si jima ari dunia kala jaŋ ɛɛ, ɛɛ ne ma biina ari u maga di ma mele nage? U maga di ma joŋ ma titia kala a pi Wia ne, a si disiŋ kala keŋ, a tuto u woŋbii-la. ¹² Ma sii gberɛ tapulii-la la Tiina Yesu si jaŋ ko nii, má pe pipesi, di ma ŋaa wii-na kala ma si jaŋ wuo ŋaa di tapulii-la yima lima. Tapulii-la ne wia nyuŋ jaŋ ŋmiere nyiniŋ tuoŋ a nyiige. Ka kuŋ-kala si he wia nyuŋ ma jaŋ ŋmiere nyiniŋ a ɛɛ. ¹³ Faafaa-la Wia bula ari u jaŋ ŋaa wia nyu-falii ari tiŋtee-falii. Lee-la u niaa jaŋ ŋiŋaa tuo-pul wiaa. Wiaa deenba ne laa gberɛ.

¹⁴ Nii wiaa mi naanbiirin, ma sii gberɛ di ma na wiaa deenba, má fiɛɛ siin a len di ma mele zoŋ, di tapulii-la ne yie, di Wia si cheerin kala joŋo pima, ka di ma di Wia siŋ. ¹⁵ Mi naanbiirin, u maga di ma jin ari la Tiina Yesu keŋ kenyiri ne. U ŋaa nii duu wuo laama ta ne. Wiaa deenba titia ne la naanbii-chooluŋ Pɔɔl ma bul tenni-la kala ɛ u si ŋmuŋsa pima. Wia ne pu wu-jimin deen u kaa bul wialin. ¹⁶ Wialin u si bula u tenni-la ɛ, ba doŋsuŋ heye. Niaa bi ba bubuɔsaa jin. Nialin ma si bi wiaa jin ari nialin si bi wialin ba si laa dii ɛ china kpaŋ kpaŋ yie keŋ wialin kaa birime wu-wogusu, ari ba si yie keŋ Wia tenin wiaa seme doŋsuŋ kaa birime nii. Ba sii ŋaa nii, Wia jaŋ doŋisɛba ba suu. ¹⁷ Ma-na mi naanbii-kpianaba, ma paala jin ari wu-nyiaraa deenba

jaŋ ko. Nii wiaa, má pɔ ma titia ɛ di nialin si bi Wia niin ka to sí wuo nyisema di ma to ba wu-nyari-la harin, an jon wialin ma si laa dii a chin ba nyun ta. ¹⁸ Má to la Tiina Yesu Kirisito a kaa mu, nii-la si ŋaa la Laataara. Di ma ne ŋaa ŋii, u jaŋ pema ɛ worun a len di ma wasa jimu. U yirin ne niaa jaŋ yire ɛɛɛ a kaa mu wuu. Ami.

**Yesu Kiristito Wu-Zɔŋŋɔɔ (Ghana)
Sisaala-Tumulung NT Ghana**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sisaala, Tumulung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

b3eb8618-120f-5a96-8c1c-1dbc16914330